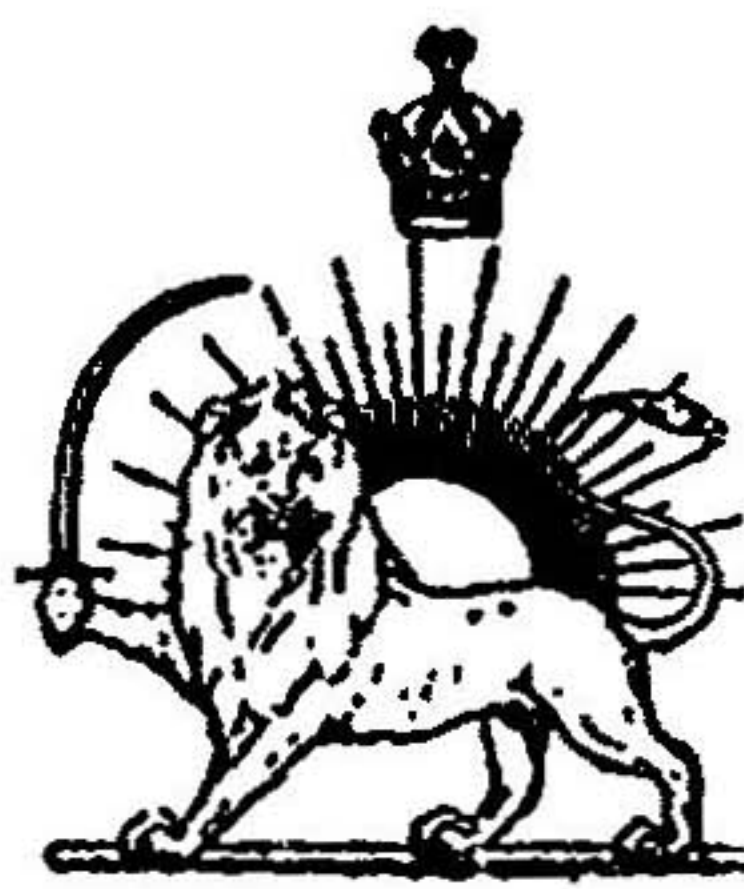

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی
سؤالات - اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آیین نامه ها - بخش نامه ها - آگهی های رسمی

سال اول - شماره ۱۳۸
صفحه ۴۸۶

بیرسید محمد ششمی نماینده مجلس شورای ملی

۵ شنبه ۱۱ مرداد ماه ۱۳۲۴

جلسه خصوصی

گزارش رئیس هیئت نمایندگی ایران در کنفرانس سانفرانسیسکو

مقارن ظهر سه شنبه نهم مرداد ماه جلسه خصوصی مجلس با حضور شصت تن از نمایندگان برحسب درخواست دولت برای گزارش کنفرانس سانفرانسیسکو تحت ریاست آقای طباطبائی رئیس مجلس تشکیل شد آقای صدر نخست وزیر و آقای عدل وزیر مشاور و رئیس هیئت نمایندگی ایران در کنفرانس سانفرانسیسکو و آقای سیهبدی وزیر امور خارجه در جلسه حضور یافتند
نخست آقای عدل گزارش ذیل را قرائت کردند و پس از قرائت گزارش توضیحات مختصری نیز راجع به موضوع دادند

سپس آقای طباطبائی (تجدد) مختصر بیانی نموده و اظهار عقیده کردند که بهتر آن بود که این گزارش در جلسه علنی مجلس داده می شد و آنگاه آقای نقابت راجع به موضوعهای داخلی مجلس بیاناتی نموده و بطور خلاصه اظهار داشتند که آقای رئیس مجلس و سبانه ای فراهم نمایند که وکلای اقلیت نیز لافل در جلسات خصوصی حضور یابند و مطالب لازمی که نمایندگان دارند استماع نمایند سپس آقای فیروز آبادی نیز در همین موضوع بیاناتی کردند
آقای فداکار سؤالی راجع به هیئت نمایندگی از آقای عدل نمودند و آقای عدل بایشان پاسخ دادند در خانه آقای هاشمی موضوعی را که راجع به مجلس بود تذکره دادند و سه ربع بعد از ظهر جلسه خصوصی پایان رسید

گزارش رئیس هیئت نمایندگی ایران در کنفرانس سانفرانسیسکو

و حقا بدین کنفرانس دعوت شده و هیئت نمایندگی خود را که بنده افتخار ریاست آنرا دارم با دستورات لازم بشهر سانفرانسیسکو گسیل نمود

کنفرانس سانفرانسیسکو در روز پنجم اردیبهشت ۱۳۲۴ افتتاح یافت و پس از آنکه با دعوت دولت های آرژانتین و اوکرائنی و روسیه سفید موافقت گردید با عضویت پنجاه دولت مشغول بکار شد

جای بسی تأسف بود که یکی از شجاعترین ملل اروپا که اولین قربانی اقدامات تجاوزکارانه آلمان بوده و برای دفاع از خاک میهن عزیز خود از هیچگونه فداکاری مضایقه ننموده بود بواسطه بعضی پیش آمد های داخلی که البته برخاطر نمایندگان محترم پوشیده نیست نتوانست در این کنفرانس شرکت نماید ولی خوشبختانه موانع شرکت آن ملت یعنی ملت لهستان مرتفع و در نسخه اصلی منشوری

بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مسبوق است تقریباً در یکسال پیش دولت اتحاد جماهیر شوروی و انگلیس و چین و کشور های متحد امریکای شمالی بمنظور ایجاد یک سازمان نوینی که بتواند در آتیه صلح و امنیت بین المللی را بنحو مؤثرتری تامین نماید در (دمبارتن اوکس) انجمنی تشکیل دادند در انجمن مزبور طرح این سازمان را تهیه و بکلیه دولتهائی که اعلامیه ملل متحده مورخه اول ژانویه ۱۹۴۲ را امضاء کرده بودند و همچنین بدو دولتهائی که در جنگ جهانی کنونی بی طرف بودند ابلاغ و شرایطی را هم که بارعایت آن دولتهای اخیر می توانستند در کنفرانسی که بایستی در شهر سانفرانسیسکو برای مباحثه در طرح مذکور تشکیل گردد شرکت نمایند معین کردند

دولت شاهنشاهی ایران که از امضاء کنندگان اعلامیه ملل متحده بوده و در نازیکترین ایام جنگ

روزنامه یومیه

فهرست مندرجات

- ۱ - گزارش جلسه خصوصی صفحه ۱-۲
- ۵ - آگهی های رسمی و ثبتی صفحه ۳

بخصوصی برای امضای نمایندگان آن دولت محفوظ گردیده است

قبل از مبادرت به مرض مختصری از کارهای کنفرانس شاید بی مناسبت نباشد که برای روشنی ذهن خلاصه ای از تشکیلات و تقسیم کارهای آنرا باطلاع نمایندگان محترم برسانم

برای مطالعه طرح دمبارتن اوکس و مباحثه در اطراف پیشنهاد های اصلاحی که خواه از طرف دولتهای دعوت کننده یعنی دولت اتحاد جماهیر شوروی و انگلیس و چین و کشور های متحد امریکای شمالی و خواه از طرف هیئت های نمایندگی سایر دولت های عضو کنفرانس رسید بود کارهای کنفرانس بین چهار کمیسیون تقسیم گردید هر یک از این کمیسیونها با مسئولیت کمیسیون چهارم که دارای فقط دو کمیته بود چهار کمیته تقسیم شده بود بنحوی که روی هر هفته چهار کمیسیون و چهار کمیته مطالعه و مباحثه بودند علاوه بر این کمیته ها و کمیته های فرعی دیگر که از طرف کمیته های اصلی تشکیل میگرفتند سه کمیته دیگر نیز یکی بنام کمیته مدیره و دیگری بنام کمیته اجراییه و سومی بنام کمیته تطبیق وجود داشت

کمیته مدیره که تمام دولت های عضو کنفرانس در آنجا عضویت داشتند فقط از رؤسای هیئت های نمایندگی تشکیل ولی در کمیته اجراییه و کمیته تطبیق فقط چهارده دولت که یکی از آنها هم دولت ایران بود نماینده داشتند البته آقایان نمایندگان بدانستن این کمیته نیز علاقه مند میباشند که چگونه دولت شاهنشاهی این مقام بالنسبه مرجع را احراز کرده و عضویت کمیته اجراییه کنفرانس و بالتبع عضویت کمیته تطبیق انتخاب گردیده علت این رجحان بسی واضح است زیرا بارعایت تقسیمات جغرافیائی دنیا که در تشکیل این قبیل کمیته با کمیسیونهای بین المللی باید همیشه منظور نظر واقع گردد تا هر يك از قطعات جهان در آنجا نمایندگی داشته باشند این مقام حقا

بدولت ایران متعلق می گشت بدلیل اینکه در میان ملت های خاورمیانه و خاور نزدیک تنها ملتی که در تیره ترین روزهای تاریخ جنگ کونی بر طبق آئین چندین هزار ساله خود بر علیه سیاست زورگویی که اساس امپریالیسم نازی را تشکیل میداد پرچم مخالفت بر افراشته و بدولت آلمان اعلان جنگ داد و با تمام وسائل و اسبابی که در دسترس او بود به پیروزی نهائی متغلبین خود کمک بس شایان نمود همان ملت ایران بود و با این ترتیب بدیهی است که بایستی در میان ملل سایر قطعات دنیا که آنها هم برای نيل باین مقصود مشترك همه گونه فداکاری نموده و هزاران هزار قربانی داده بودند مقام خود را احراز نمایند در هر حال مقصود اساسی کنفرانس سانفرانسسکو آن بود که طرح دیمبارتن اوکس را مورد مطالعه و مباحثه قرار داده و اساسنامه يك سازمان جدیدی را تهیه نماید که معایب جامعه ملل سابق را نداشته و بتواند با بهترین وضعیت کهن صلح و امنیت بین المللی را در آتیه تامین کند .

معایب عمده جامعه ملل سابق که همیشه باعث عدم پیشرفت و بلکه فلج شدن اقدامات آن سازمان می شد عبارت بود از اینکه اولاد در جامعه ملل اتخاذ هیچ تصمیمی ممکن نبود مگر با اتفاق آراء و ثانیاً سازمان مزبور فاقد قوه مجریه بود لزوم اتفاق آراء برای اتخاذ تصمیم موجب آن شده بود که جامعه ملل در تمام مدت عمر خود نتوانست در شکایاتی که باور ارجح می شد تصمیم لازم گرفته و بدینوسیله از اختلال صلح و امنیت بین المللی جلوگیری نماید چنانچه در موضوع اقدامات مهاجمت آمیز دولت ژاپن بر علیه چین و با دولت ایتالیا بر علیه حبشه جامعه ملل موفق باخذ تصمیم نشده و فقط بتوصیه هائی اکتفا می نمود چون سازمان مزبور قوه مجریه ای هم نداشت که بوسیله آن بتواند تصمیمات و یا اقل توصیه های خود را بموقع اجرا در آورد لذا دولت های مهاجم نیز بتوصیه های او اعتنا نکردند و باعمال تجاوز کارانه خود ادامه داده و بالنتیجه صلح و امنیت بین المللی را مختل مینمودند

پس با این تجارب تلخ وظیفه اولی کنفرانس سانفرانسسکو آن بود که از این دو عیب بزرگ احتراز کرده و شالوده سازمان جدید را طوری بریزد که در آتیه بتواند با اتخاذ تصمیمات مقتضی فوری و با امکان اجرای آن تصمیمات ولو با توسل بقوه قهریه صلح و امنیت بین المللی را تامین کند در نتیجه این نظریات در طرح دیمبارتن اوکس که بعدها در کنفرانس پالاتا تکمیل گردید چنین پیش بینی شده بود که اتخاذ تصمیمات مهم بمعهده شورای امنیت (که در حقیقت جانشین شورای جامعه ملل میباشد) بوده و در این شوری نیز يك اکثریت هفت رای از یازده رای کافی باشد ولی نظریاتی که در صورت احتیاج باعمال قوه مسلح فقط دولتهای بزرگ یعنی دولت اتحاد جماهیر شوروی و انگلیس و چین و فرانسه و کشورهای متحد امریکای شمالی قادر خواهند بود وسائل جنگی کافی از حیث نیروی زمینی و هوایی و دریائی و مهمات نظامی و غیره بکار برند و در حقیقت خسارات جانی و مالی اقدامات فوری را متحمل گردند لذا دولت های چهار گانه ای که بر یختن طرح دیمبارتن اوکس مبادرت کرده و سپس قسمت مربوط برای دولت های بزرگ سه گانه ای که در کنفرانس پالاتا شرکت داشتند تکمیل نموده

بودند پیشنهاد کردند که باید حتماً این هفت رای اکثریت شامل آراء موافق دولت های بزرگ پنجگانه نیز باشد و این همان امری است که در عمل بحق و نوری دولت های معظم تعبیر می گردد بمبارة اخیری در جامعه ملل سابق فرد فرد اعضای جامعه مثلا دولت لوکزامبورگ که هم از حیث وسعت خاک و هم از حیث عمده سکنه کوچکترین عضو جامعه ملل بود حق و نوری داشت و حال آنکه در سازمان نوین ملل متحده این حق فقط بدولتهای معظم پنجگانه منحصر خواهد بود

البته معایب و محسّنات این ترتیب که مقتضیات وقت اتخاذ آنرا ایجاب مینمود بطور کامل روشن و معین نمی باشد و همین جهت عده ای از دولت های متوسط و کوچک اصرار داشتند که از قبول آن خودداری گردد ولی نظر باینکه تحصیل موافقت بین دولت های عضو کنفرانس و بالنتیجه رسیدن به مقصود اساسی یعنی ایجاد سازمان نوینی که بتواند در آتیه صلح و امنیت بین المللی را بنحو مؤثری تامین کند بدون اعطای این حق بدولت های بزرگ غیر مقدور شده بود لذا پنججاه دولت عضو کنفرانس آن را عجله قبول نمودند تا در عمل معلوم گردد که دولت های بزرگ بچه نحو این حق خود را بموقع اجرا گذارده و بچه طریق از آن استفاده خواهند نمود و اگر چنانکه انتظار می رود در عمل معلوم گردید که استفاده از این حق منبع صلح و امنیت بین المللی و برونق اصول عدالت و حق گزاری که از اصول اولیه منشور ملل متحده محسوب میگرددند خواهد بود دیگر برای از بین بردن آن موجهی متصور نخواهد شد ولی برعکس اگر خدای نخواسته استفاده از این حق در امور بین المللی و اصول عدالت و حق گزاری لطمه ای متوجه سازد البته مسلم است که در موقع تجدید نظر در منشور ملل متحده یعنی منتهی در دهمین دوره اجلاس سالانه مجمع عمومی سازمان جدید این ترتیب از بین رفته یا دولت هائی که وجود آنرا باین منافع ملی و حیاتی خود میدانند از سازمان ملل متحده خارج خواهند شد .

نکته دیگری که در سازمان جدید پیش بینی شده و شایان بسی اهمیت است این است که این سازمان دارای قوه مجریه ای خواهد بود تا عندالافتضا بتواند با توسل بقوه مسلح تصمیماتی را که برای ابقاء و یا اعاده صلح و امنیت بین المللی اتخاذ میکنند بموقع اجرا در آورده این قوه عبارت خواهد بود از قوای مسلح زمینی و هوایی و دریائی که اعضای ملل متحده باید با اختیار ستاد مخصوصی بگذارند که همیشه در معیت و تحت اختیار شورای امنیت خواهد بود

بطوریکه نمایندگان محترم ملاحظه میفرمایند سازمان جدید تاحدی از معایب جامعه ملل سابق که موجب عدم پیشرفت آن مؤسسه گردید عاری بوده و برعکس دارای محسّناتی است که باید تمام اعضاء ملل متحده را بمقدم تجدید جنگ های خانمانسوز امیدوار سازد .

این نکته نیز نباید نا گفته بماند که در طرح اولی دیمبارتن اوکس بچند مسئله مهم توجه حاصل نشده و بلکه بعضی از آنها تصریحاً و تلویحاً نبره اشاره نشده بود . این مسائل عبارت است اولاً از ممنوعیت اعضاء ملل متحده از توسل بتهدید و یا استعمال قوه مسلح بر علیه تمامیت ارضی و یا استقلال سیاسی یکدیگر در روابط بین المللی خود و ثانیاً از رعایت و احترام اصول عدالت و حق گزاری در تصفیه اختلافاتی که ممکن است بین آنها تولید شود تهیه کنندگان طرح دیمبارتن اوکس که منظور

اساسی آنها ترویج اصول عدالت و تامین تمامیت ارضی و استقلال سیاسی اعضاء ملل متحده در آئینده بود در عدم تصریح این اصول تهدید خاصی نداشته بلکه آنها را از بدیهیات اولی تشخیص داده و ذکر آنها را از جمله توضیح واضحات میدانستند ولی بنا بقضای دولتهای متعدد و پیشنهاد هائی که از طرف عده ای از هیئتهای نمایندگی که از آن جمله هیئت نمایندگان ایران بود بعمل آمد این نکات در منشور ملل متحده بنحو مطلوب و بر جسته ای تصریح گردیده و بدیهی است که این تصریح مشوق جدیدی خواهد بود که تمام اعضای ملل متحده برای تامین صلح و امنیت بین المللی از جان و دل تشریک مساعی کامل نمایند لازم است این نکته را برض نمایندگان محترم برسانم که دوه مسئله ذیل را میتوان از جمله علل مهمه دو جنگ عالمگیر اخیر محسوب نموده و آن دو مسئله عبارت است از اینکه

اولاً در مسائل اقتصادی و اجتماعی همکاری بین المللی وجود نداشته و هر کشوری بایک نظر خود خواه بمسائل مزبور عطف توجه مینمود و ثانیاً بین ملل مختلفه عالم همکاری معنوی و فرهنگی نیز وجود نداشت تا جوانان کشورهای مختلف با وحدت نظر کاملی تربیت شده و بتوانند در امور بین المللی حسن تفاهم کاملی بین خود ایجاد و بدین طریق از وقوع اختلافاتی که باعث اختلال صلح عمومی میگردد اجتناب شود و برای احتراز از این معایب است که جزء ارکان اصلی سازمان جدید يك شورای اقتصادی و اجتماعی خواهد بود که در آتیه برای هم کاری بین المللی در امور این وسائل لازم ایجاد و تصمیمات مقتضی اتخاذ کند به علاوه برای حل اقدامات بین المللی چنانکه در سابق دیوان دائمی داد گستری بین المللی وجود داشت در آتیه نیز این دیوان با مختصر تفسیر در اساس نامه آن تشکیل خواهد یافت جای بسی تاسف است که در کنفرانس سان فرانسسکو بملاحظاتی مقدور نشد که قضایات اجباری دیوان مزبور مورد قبول تمام اعضاء کنفرانس واقع شود ولی خوشبختانه پیشنهادی را که هیئت نمایندگان ایران دایر بلزوم توصیه از طرف کنفرانس بموم اعضاء خود برای تسریع در قبول قضایات اجباری کرده بود اعضاء کنفرانس با اتفاق آراء قبول کرده و این توصیه بعمل آمد و امید میرود که بتدریج دولتهای عضو سازمان جدید هر چه زودتر بمداول آن عمل نمایند

چون ترجمه متن منشور ملل متحده برای تصویب نمایندگان بمجلس شورای ملی تقدیم خواهد شد و آقایان نمایندگان از جزئیات مربوط بطرز تشکیلات و وظایف و اختیارات این سازمان جدید مسبوق خواهند گردید لذا پیش از این با طناب کلام نمی پردازم ولی درخاسته باید توجه مخصوص بمجلس شورای ملی را باین نکته جلب نمایم که برای کشور ایران تصویب سریع این منشور دارای اهمیت فوق العاده زیاد است چه شمار دیرین دولت شاهنشاهی صلح دوستی بوده و باید حالا نیز در ردیف اول دولتهای صلح دوست واقع گردد تا بتواند از مزایائی که منشور ملل متحده باعضاء سازمان جدید نائل می شود استفاده بسزا بنماید و برای تهیه مقدمات افتتاح مجمع عمومی این سازمان در لایحه اجرایی هم که در لندن منعقد میشود و دولت ایران از اعضاء آن کمیته است تشریک مساعی کامل نماید